

institut de prehistòria i arqueologia

informació arqueològica

i

i

38

gener/juny, 1982

Butlletí Informatiu de l'Institut de Prehistòria
i Arqueologia de la Diputació de Barcelona
i del Grup de Col·laboradors de l'I.P.A.-
Societat Catalana de Prehistòria
i Arqueologia

Director: Enric Sanmartí i Grego
Redactors: Antoni Bregante i Ribas
Albert López i Mullor
Josep Maresma i Pedragosa
Elvira Mata i Enrich
Ricard Pascual i Guasch
Eduard Porta i Ferrés
Jordi Rovira i Port
Pere Villalba i Varneda
Secretària: Maria Angels Petit i Mendizábal

S U M A R I

EL VIDRE ANTIC (II), per Teresa Carreras i Rossell i Pere Villalba i Varneda	3
IMPORTÀNCIA DE LES REPRODUCCIONS AN- TROPOLOGIQUES, per Domènec Campillo i Jaume Mayas	22
PROTOURBANISMO Y ASENTAMIENTOS DE LA EDAD DEL BRONCE EN CATALUÑA. EN- SAYO DE TIPOLOGÍA Y DISTRIBUCIÓN GEOGRÁFICA. ESTRUCTURA SOCIAL Y MODO DE PRODUCCIÓN DOMINANTE, por Jordi Rovira Port y Joan Santacana Mestre.	26
NOUS TREBALLS A LA FORTIFICACIÓ IBÈRICA DEL TURÓ DEL MONTGRÓS (EL BRULL, OSONA), per Albert López i Mullor, Jordi Rovira i Port i Enric Sanmartí i Grego ...	36
EXCAVACIONES EN LA NECRÓPOLIS DE LA SOLANA. CUBELLES (EL GARRAF), por Joan Bellmunt i Poblet	40
NOTES D'ARQUEOLOGIA DE CATALUNYA ...	45
LLIBRES RECENTS	50

NOTES D'ARQUEOLOGIA DE CATALUNYA

COLLABORADORS D'AQUESTES NOTES

Josep Canal i Roquet — J. C. R.
Eudald Carbonell i Roure — E. C. R.
Antoni Ferré i Martí — A. F. M.
Joan-Ramon González i Pérez — J.-R. G. P.
Albert López i Mullor — A. L. M.

JAFRE DE TER

BAIX EMPORDA
Partit judicial:
Girona

Full n.º 296
Long. 6° 40' 20"
Lat. 42° 50' 30"

L'estació anomenada Torrent de les Bruixes es troba situada a l'entrada del poble de Jafre, en la carretera de Girona a Palamós, sobre uns camps de conreu a mà esquerra del riu Ter.

El descobriment fou realitzat pels sota-signats, juntament amb Vicens Raimundo. També participaren en les recerques posteriors Santiago Serra i Esteve Verdaguer.

En aquesta nota es descriuen un total de 15 peces, encara que, posteriorment a la primera prospecció, s'ha ampliat notablement la col·lecció d'instruments degut a les noves recerques efectuades a partir de l'any 1979.

La indústria està fabricada fonamentalment sobre suport de quars (11 peces) i la resta sobre quarsita (2 peces) i d'altres materials (2 peces). Es repeteix, doncs, com a totes les estacions del Paleolític Arcaic, la utilització massiva de quars com a matèria prima per l'obtenció d'útils.

Els *Choppers* són tots de bona factura, però poc elaborats.

Chopper transversal amb una extracció ampla profunda sobre fragment de còdol de quars espès (100 x 170 x 68).

Chopper a dalt, amb una extracció, sobre còdol espès de quars amb factura lateral oberta. Presenta signes d'utilització distal inversos i un fort desgast a l'aresta de tall estant part d'ella concrecionada (135 x 111 x 62).

Chopper transversal amb una extracció ampla sobre còdol semi-espès de quars (57 x 80 x 35). (Fig. 1, n.º 1).

Chopper transversal amb una extracció

ampla sobre còdol de material espès. La zona de tall presenta una forta pàtina (56 x 35 x 31).

Chopper amb una extracció i punta central sobre còdol semi-espès de quars. Presenta signes d'utilització inversos a la punta (72 x 70 x 35) (Fig. 1, n.º 2).

Chopping-tool: un sol instrument de factura regular obtingut a retocs alterns sobre còdol de quars (100 x 60 x 46).

Discoide: Un sol instrument bifacial de factura regular (10 x 43 x 20).

Nuclis: Espessos i de bona factura.

Nucli piramidal amb extraccions allargades sobre còdol de quarsita. Presenta erosió i pàtina (55 x 50 x 95) (Fig. 1, n.º 5).

Nucli amb (5 x 2) extraccions, les cinc primeres allargades a la cara anterior i les altres dues a la cara posterior, sobre còdol espès de quars. (Fig. 1, n.º 3).

Esclats: Tres amb taló cortical i dos amb taló no cortical, un d'ells és una rascadora denticulada. (Fig. 1, n.º 4).

L'estació del Torrent de les Bruixes és un jaciment amb còdols treballats, morfològicament relacionat amb tot el rosari d'estacions a l'aire lliure descobertes a les terrasses del Ter i serveix per connectar el grup del Ter mitjà amb el grup del Ter inferior, al mateix temps que senyala una zona de comunicació influenciada pel corrent fluvial. E.C. i J.C.

LLEIDA

SEGRIA
Partit judicial:
Lleida

Full n.º 388
Long. 4° 19' 10"
Lat. 41° 37' 13"

El mes d'octubre de 1978 vaig visitar l'obra de fonamentació de la nova casa que

es bastiria a la cantonada dels carrers Anselm Clavé i Cardenal Remolins. Vaig veure, ja molt amagats per les obres —a més inundades per les aigües de la lletra sortida— uns murs fets de pedra picada i units amb argamassa que sortien pels quatre costats del clot fet per aparcament i fonamentació.

Per la banda del carrer Anselm Clavé hi havia un mur de dos metres d'alçària i uns cinc de llarg fins a una cantonada de la qual sortia una altra paret perpendicular que s'endinsava al carrer.

Al costat oposat i a tot el llarg, pel desota de la casa veïna, hi ha una altra paret d'un metre d'alçària, reventada per una part la qual provocà la inundació del solar.

Per la banda del carrer Cardenal Remolins, sortien dos grans blocs paralelepípedes de gairebé un metre de costat i separats per uns tres metres (Fig. 1).

Pel costat oposat, i sota la casa veïna,

FIG. 1. Restes de murs antics apareguts en les obres de fonamentació d'una casa situada a la cantonada dels carrers Anselm Clavé i Cardenal Remolins de Lleida.

s'hi veia un parament de factura més dolenta i molt castigat per les obres.

El fet que les obres eren avançades en el moment de la visita dificultà la recollida de ceràmica —que no vaig trobar i que els mateixos obrers digueren no haver vist— i, per tant, la possible datació. De totes maneres, per l'estructura de les restes, semblen pertànyer al món medieval o inclús posterior. La identificació també és difícil, si bé l'aigua sembla correspondre a una conducció abandonada —l'aigua no corria— però amb filtracions del riuet Noguerola que passa molt aprop i que, en arribar al Segre, és ja una veritable claveguera; les altres restes, les podríem relacionar amb el Mercadal que es va fer en aquest lloc el segle XII¹ o amb el convent d'Hospitalers que estava per la zona.² — J.R. G. P.

VILANOVA I LA GELTRÚ

EL GARRAF
Partit judicial:
Vilanova i La Geltrú

Full n.º 447
Long. 5º 22' 30"
Lat. 41º 12' 50"

El sector anomenat «Racó de Sta. Llúcia» es troba situat al sud del terme municipal de Vilanova i la Geltrú, molt a prop de la carretera C-246, que comunica Barcelona amb El Vendrell. En aquesta zona, segons és tradició, existí una ermita dedicada a Sta. Llúcia de la qual cosa tan sols resta el topònim. Aquesta ermita, pel que sembla, estava situada al costat de l'antic camí de Darró a Cubelles, enfront d'un àrea d'aiguamolls coneguda com a «El Prat de Cubelles», avui desapareguda i convertida en camps de conreu.

Doncs, bé, en aquest indret, un xic enlairat damunt d'un incipient turó, existeix un petit jaciment que consisteix en les restes d'una villa romana (Fig. 1). De moment ignorem el seu perímetre, i tampoc són visibles estructures arquitectòniques. Nogensmenys, s'han registrat en el hipotètic solar de la villa nombroses troballes de ceràmica, les quals indiquen *grosso modo* una ocupació des d'almenys, el segle I a. de J.C. fins el segle II de l'Era. Al mateix temps, els frag-

1. JOSEP LLADONOSA PUJOL, *Historia de Lleida*. Tàrrrega, 1972. Vol. I, pàg. 273.

2. LLADONOSA. *op. cit.*, vol. II, pàg. 468.

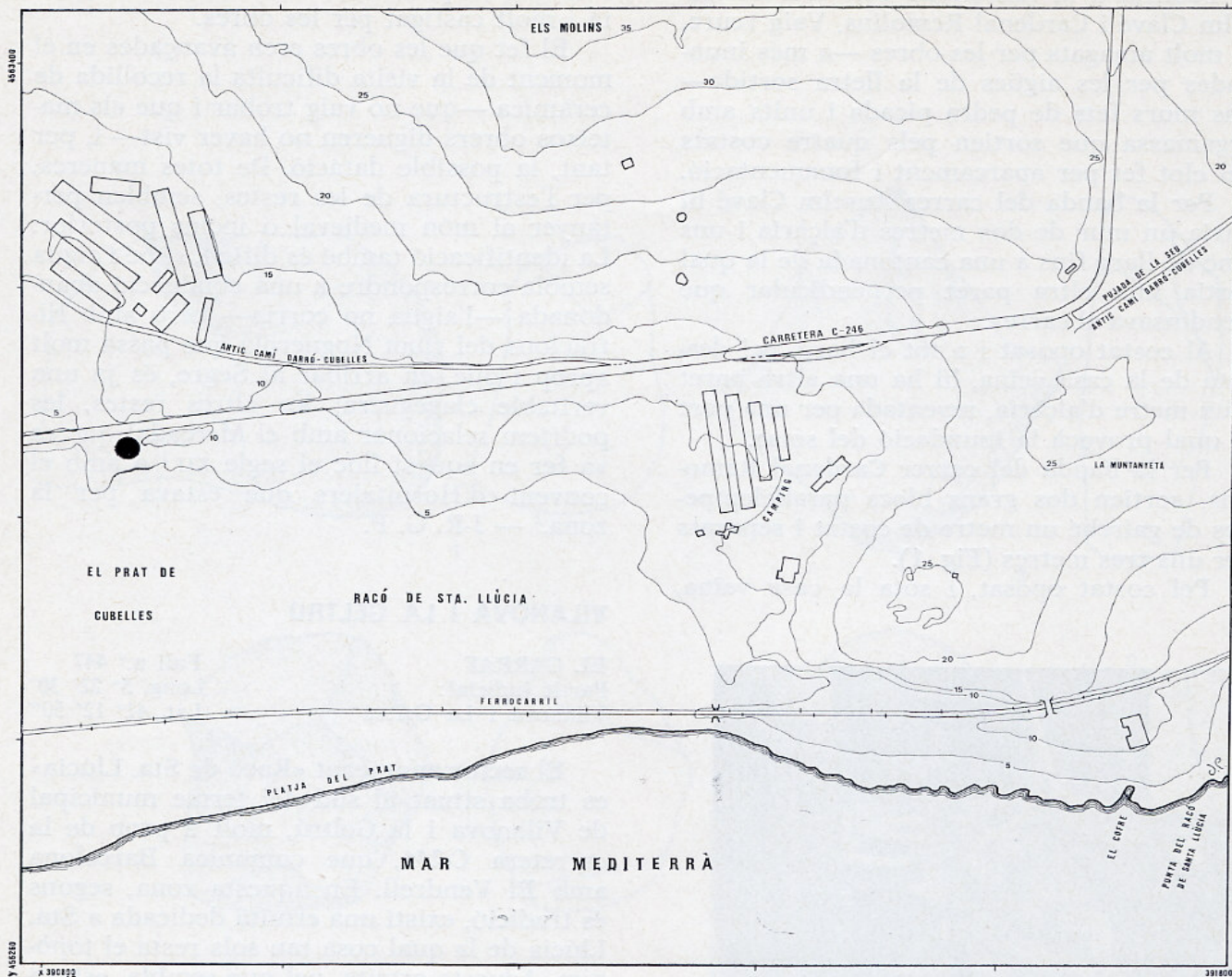

FIG. 1. Plànol de situació de la villa romana del Racó de Sta. Llúcia, assenyalada amb un punt negre.

ments de *dolium* i la pròpia situació del jaciment suggereixen l'existència d'una explotació agrícola.

Materials recollits més significatius:

- 1 fragment de terra sigillata clara A1 forma 10A.
- 1 fragment de terra sigillata clara A no identificable.
- 4 fragments de terra sigillata hispànica (Fig. 2).
- 1 fragment de terra sigillata sudgallica forma Drag. 29 (Fig. 2).
- fragment de llavi d'àmfora itàlica Dressel-Lamboglia 1B (Fig. 2).

- 1 fragment de llavi d'àmfora itàlica Dressel-Lamboglia 1A (Fig. 2).
- 1 fragment de llavi d'àmfora de la forma Dressel-Pascual 1 (Fig. 2).
- 1 fragment de nansa d'àmfora de la forma Dressel 2-3 (Fig. 2).
- 1 fragment de vora de *dolium* (Fig. 2).
- 1 fragment de fons de *dolium* (Fig. 2).
- diversos fragments de ceràmica comuna romana (Fig. 2).
- diversos fragments de ceràmica comuna ibèrica.
- diversos fragments de *tegula* i *imbrex*. A. L. M. i A. F. M.

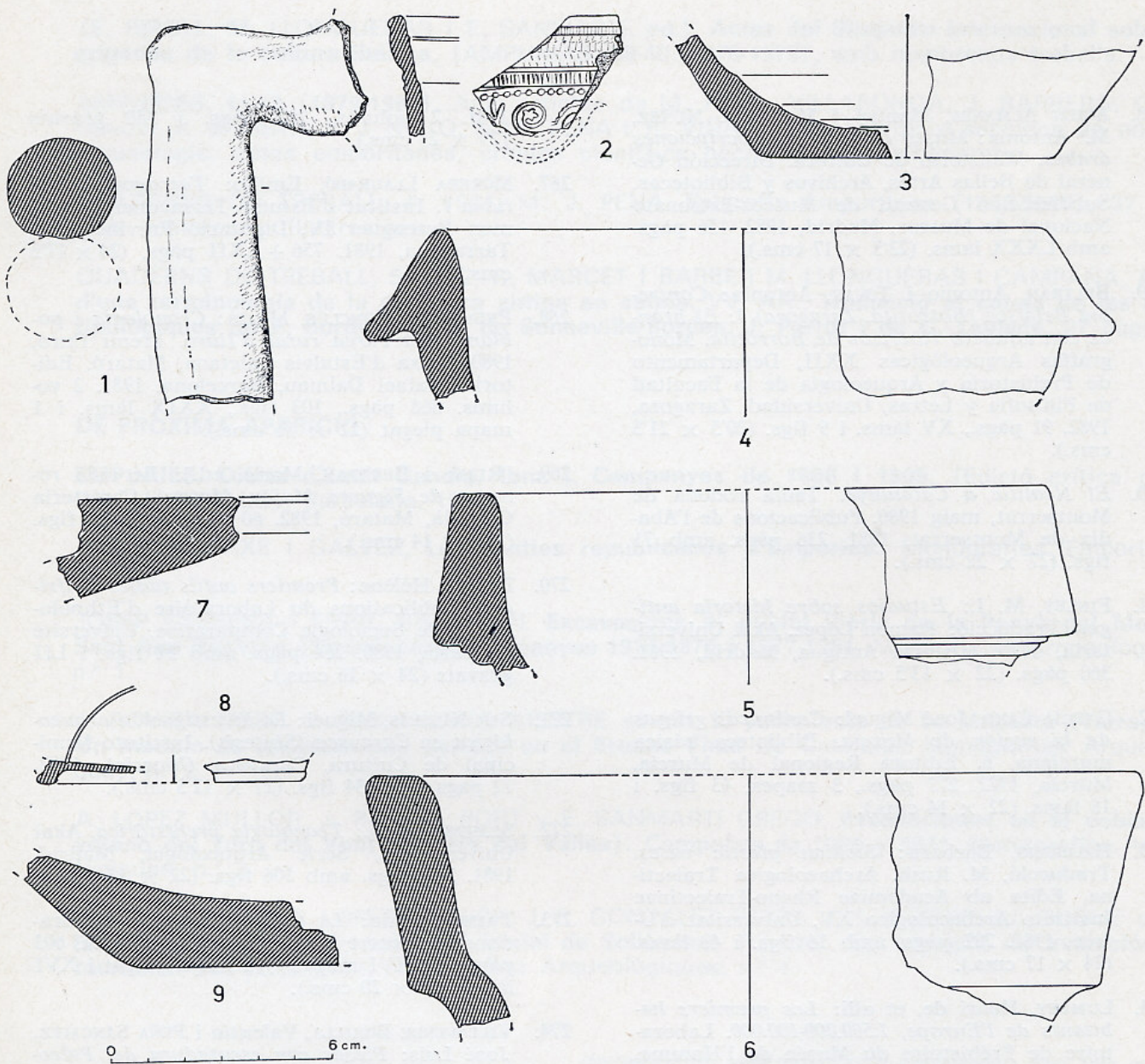

FIG. 2. Alguns materials recollits al Racó de Sta. Llúcia. 1: Nansa d'àmfora Dressel 2-3; 2: Terra sigillata sudgallica; 3: Ceràmica comuna; 4: Amfora Dressel-Lamboglia 1A; 5: Amfora Dressel-Lamboglia 1B; 6: Amfora Dressel-Pascual 1; 7 i 9: Vora i fragments de *dolia*; 8: Terra sigillata hispànica.